

DZIENNIK LUDOWY

Wydawca: *Kraków*

SOCYALISTYCZNEJ

NAKŁ.: 100

*B.T.
Biblioteka Uniwersyt.*

K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: **ARTUR W. HAUSNER**

WYDAWCA

Własny pawilon
na „Targach Wschodnich“

LIKIERY GNIĘŻNIENSKIE

Wyłączna sprzedaż w firmie
„Zakopane“, Akademicka 24.

Zamach na Naczelnika Państwa.

**„PION“ - Zakłady Przemysłowe
we Lwowie**

ul. Lwowska 48. — Telefon 476.
na „TARGACH WSCHODNICH“ —
pawilon prow. „F“ grupa VIII. stanowisko 15.

Prez. min. Ponikowski wygłosi dziś na sejmie ekspoz.

Rokowania z p. Michalskim toczą się dalej.

WARSZAWA, 26. 9. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów opracowane zostało ekspoz. które prezydent ministrów wygłosi na jutrzejszym posiedzeniu sejmu. Jednocześnie ma zapadnąć decyzja w sprawie kandydatury na mi-

nistra skarbu.

Twierdzenie, jakoby rokowania z Michalskim zostały zerwane, są nieprawdziwe. Prowadzi je dalej we Lwowie minister pracy p. Darowski.

Posiew nienawiści.

Na rynku lwowskim padły w niedzielę strzały rewolwerowe, skierowane w przedstawicieli państwowości polskiej z ręki młodzieńca narodowości ukraińskiej, nakarmionego do szaleństwa jadem nienawiści narodowej. Trudno bowiem przypuścić aby ta uzbrojona dłoń godziła specjalnie w Naczelnika państwa Piłsudskiego, którego znane tolerancyjne poglądy na problemy narodowościowe na kresach wschodnich nie powinny chyba dawać powodu do niepoczytalnych czynów, podobnie i osoba wojewody Grabowskiego, chociażby dla krótkości jego urzędowania nie dała jeszcze powodu, aby desperackie i obłudne motywy były przeciw niej skierowane. Dlatego też w ocenie zaszłego wypadku na drugi plan usunąć należy osoby, dla których przeznaczone były śmiertelne pociski. Godziły one w symbol władzy polskiej na tej ziemi, a wywołał je jad nienawiści do wszystkiego co polskie, który na terenie międzynarodowym szuka oparcia w tych wszystkich żywiołach, które istnienie niepodległej Polski uważają za swoje niebezpieczeństwo, a wewnątrz kraju przez rozpętanie walk narodowościowych, czy zaszczepianie demagogii bolszewickiej usiłuje wprowadzić ferment i rozstrój wśród ludności znękaney i wyniszczonej wojnami, a dziś stęsknionej za pokojem.

Młodzieńczy ten zamach rewolwerowy wyrósł nat le tej chorobliwej atmosfery, która od wielu lat karmi swe społeczeństwo politycy ukraińcy, atmosfery nienawiści, przysławiającej im widnokrąg całości własnego narodu i jego losów będących dziś nie do pozazdroszczenia, a zogniskowanej w jednym kierunku, wytkniętym jeszcze przez zręczną austriacką politykę.

Wszelkie próby doprowadzenia do porozumienia ustawicznie ponawiane przez polskie czynniki polityczne a uiliujące na tej krwawej przesiąkłej ziemi wytworzyć warunki pokojowego współżycia, spotykały się stale po stronie ukraińskiej z protestem przeciw wszelkiemu współdziałaniu z żywiołem polskim, a nieuznawanie

Oszustwa z masowym wywozem do Rosji i Ukrainy.

WARSZAWA, 26. 9. 9. (tel. wł.) „Przegląd wiecz.“ donosi, że policja po rewizji przeprowadzonej w związku z spekulacją walutową natknęła się na ślady organizacji polegającej na

masowym wywozie towarów do Rosji i Ukrainy. „Przegląd“ donosi, że podobno niektórzy urzędnicy ministerstwa sankcyonowali przywóz rubli carskich do Polski.

DYMISJA MINISTRA APROWIZACYI.

WARSZAWA, 26. 9. (Pat.). Dzisiejszy Monitor Polski ogłosił dymisję ministra aprowizacji Wysockiego i powierzenie tymczasowego kierownictwa ministerstwa podsekretarzowi stanu Stoińskiemu.

ARESZTOWANIE SZPIEGA W CHOJNICACH.

WARSZAWA 26. 9. (tel. wł.) Władze polskie natrafiły na ślad organizacji szpiegowskiej. Przed kilku dniami aresztowano w Chojnicach redaktora „Choinitzer Tagblatt“. W aferę wciągnięty jest cały szereg osób, między innymi współpracownik pism gdańskich Grumauch. Przy rewizji znaleziono dokumenty, stwierdzające jego łączność z niemiecką bojówką Heimatsdienst.

STANOWISKO LITWY W SPRAWIE WILNA.

GENEWA 26. 9. (Pat.). Na Radzie Ligi Narodów delegat litewski Miłosz oświadczył, że Litwa przyjęła w ogólnych zarysach zasadnicze podstawy ostatniego projektu Hymansa, proponując jedynie szereg poprawek, które są podyktowane doświadczeniem z przeszłości historycznej Litwy.

W końcu zaznaczył, że konflikt nie będzie się mógł zakończyć polubownym załatwieniem sprawy dopóki nie zostaną wycofane z terytorium spornego wojska Żelagowskiego.

tu władzy polskiej jest wytyczną polityki ruskiej, która nie znajduje wprawdzie wyrazu w życiu biernej ruskiej masy chłopskiej, ale też tem silniej zaznacza się w działalności tych którzy stworzyli wszystkie pozory, jakoby tej masy byli reprezentantami.

Ala przy tworzeniu się chorobliwych stosunków politycznych w naszym kraju obok szowinistycznej roboty polityków ukraińskich, nie bez winy jest ta część społeczeństwa polskiego która dziesiątki lat już tu pracuje nad rozkopaniem tej przepaści narodowościowej, która czyni wszystko, aby nawet pokrzyżować usiłowania rządu polskiego zmierzające do załagodzenia różnic i zbudowania dróg narodowego współżycia.

Nie dzisiejszym bowiem jest problem uniwersytetu ukraińskiego, który dotąd z powodu oporu szowinizmu polskiego nie mógł być rozwiązany, nie od dziś terenem obłędu szowinistycznego po stronie polskiej jest nasze miasto i cała ta polać kraju. Dlatego też niepoczytalny zamach młodzieńca ukraińskiego musza też

przypisać swej działalności i szowiniści polscy. I jeżeliby zamach ten dla państwa polskiego miał szkodliwe następstwa na terenie europejskim, a na takie echo przedewszystkiem był on obliczony społeczeństwo niech je przypisze też tym pośrednim jego sprawcom.

Jeżeli szaleństwo popełnione w niedzielę ma pogłębić i utrwalić zapoczątkowanego zamachem nieszczęścia, jeżeli nie chce się pogłębić przepaści wytrwale po obydwu stronach narodowych kopanej, huk strzału rewolwerowego powinien do przytomności doprowadzić obie zaciętrzewione strony, bo dla każdego trzeźwego człowieka stało się jasne, na jak niebezpiecznej płaszczyźnie znalazło się znowu nasze życie polityczne w tej części kraju. Nawrót z drogi do szaleństw musi być szybko i radykalnie dokonany jeżeli nie ma przyjsć do ponownych objawów zdziczenia, które tak sumną pamięcią zapisały się w życiu tutejszej ludności. Jak na bagnietach nie można siedzieć, tak rewolwerem czy pałąk nie można rozwiązać sporów narodowościowych.

CENA PRZYKŁADY:
We Lwowie miesięcznik 125 Mk., z dostawą do domu 135 Mk., na prowincyi 200 Mk., za granicą 300 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia ulajsoowe i zamiejscowe: Za 1 wiersz nonpareil, 1-esp. ogłosa. zwykt. (na tekstem) Mk. 30. Za wiersz w nadciśnieniu i nekrologii Mk. 60. Za 1 wiersz po aronie i koronkacji Mk. 90. Za 1 wiersz przed kreniką i reportażem Mk. 120. Za wiersz na 1-szej stronie Mk. 150. Drobne ogłoszenia za słowo Mk. 8. Za kupno, sprzed. Mk. 9. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadzwyczajnej“.
Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. Ogłoszenia nagann. o 100 pr. drożej.
Adres Red. i Adm. Lwów, Spółkarska 21. — Tel. Nr. 24.
Cena pojedyn. egzempl. na całym obszarze Polski **10 Mk.**

Zamach na Naczelnika Państwa.

Sprawca 21-letni Ukrainiec ujęty.

W ub. niedzielę wieczorem w ratuszu odbyło się przyjęcie, zgłoszone przez miasto dla Naczelnika państwa.

Około godz. 9 wieczór Naczelnik państwa wraz z wojewodą Grabowskim wsiadł do krytego samochodu, ażeby się udać do teatru.

W tej chwili

padły strzały

które przebijając tylną szybę, zraniły w prawe ramię wojewodę. Naczelnik państwa — jak twierdzą świadkowie zajścia — pochylił się w tej chwili i

nie został zraniony.

Posterunkowi policji Bak i Skurzew momentalnie pochwycili strzelającego. Tym jednak podniecony i wzburzony rzucił się na zamachowca i nim nadbiegło więcej posterunkowych, strzelający odniósł lekkie obrażenia na twarzy i głowie. Odprowadzono go do ekspozytury policyjnej w ratuszu.

Naczelnik państwa spokojnie udał się do teatru. Tu natychmiast rozeszła się wieść o zamachu i po skończonym akcie publiczność

burziwą owacy

przywitała Naczelnika Piłsudskiego.

Wojewodę odwiedziło do palacu, gdzie jawił się lekarz pogotowia ratunkowego dr. Wolfst. sanitaryusz Klarewicz. Stwierdzono, że wojewoda otrzymał postrzał z tyłu w prawe ramię, a kula wyszła mięśniami powyżej łokcia. Poza tem od zbitego szkła odniósł lekkie zadraśnięcie na palcach i w szyję. Guzie na drugi dzień znaleziono kawałek blaszki, widocznie od rozprysniętej kuli rewolwerowej. Wojewoda do późnej nocy przyjmował liczne odwiedziny. W palacu województwa odbył się zapowiadany raut, w którym brał udział Naczelnik państwa.

Osoba Zamachowca.

Po opatrzeniu wojewody, lekarz pogotowia udał się do ratusza, ażeby zaopatrzyć strzelającego. Tu stwierdzono już jego nazwisko, a jest nim 21-letni Stefan Fedak, kandydat na słuchacza techniki. Skonstatowano u niego kilka powierzchownych kontuzji, oraz powierzchowną ranę w okolicy serca długości półtora centymetra. Świadkowie zajścia podają różnie. Jedni twierdzą, że słyszeli 2, inni że nawet 6 strzałów.

Ostatnim strzałem Fedak

usiłował popełnić samobójstwo.

lecz osmalił sobie tylko skórę, kula bowiem poszła bokiem w okolicy serca. W czasie opatrunku Fedak twierdził, że nie chciał strzelać do Naczelnika państwa, tylko do wojewody. Pytany, dlaczego brał taki moment do zamachu — nie nie odpowiedział.

Fedaka odwiedziło do szpitala i tu zbadano szczegółowo lekarz dr. Zaczek. Po stwierdzeniu, że nie mu nie grozi i może z temi kontuzjami przebywać w więzieniu, odwiedziło go do aresztu policyjnego przy ul. Jachowicza w celu przeprowadzenia śledztwa.

Zamachowiec jest synem Stefana Fedaka, adwokata, honorowego kanonika kapituły świętojurskiej, dyrektora Towarzystwa ubezpieczeń „Dniester”. Stwierdzono, że w sferach nacjonalno-klerykalnych fanatyzm najsilniej się rozwija, który często przybiera zbrodnicze formy. Z klerykalnej Bawarii wyszedł największy procent zbrodniarzy-ochotników którzy dokonywali zwierzęcych mordów na ludności górnośląskiej. Niedawno H. worka, rekrutujący się ze zwolenników ks. Lutostawskiego, w Krakowie postrzelił swego kolegę z przeciwnego politycznego obozu. Nie dziw więc, że młody Fedak, wychowany w domu w nastroszach szowinistycznych i klerykalnych, zapragnął pójść śladem Mirosława Siczynskiego, mordercy Andrzeja Potockiego, który to Siczynski jest jego kuzynem i także był wychowany w otoczeniu księży ukraińskich. Tu należałoby dodać, że stary dr. Fedak za czasów zamachu ukraińskiego w listopadzie 1918 r. był ministrem finansów ówczesnego rządu ukr., odznaczał się swego rodzaju „patriotyzmem”, albowiem po zasądzeniu dra W. wyrzekł jako obrońca: „To nowa krzywda”.

za co trybunał sądu wytoczył mu dyscyplinarkę. Był on zaproszony do wojewody na raut, przed którym syn jego uplanował zamach.

W toku dochodzeń Fedek odezwał się do inspektora pol. Łukomskiego „proszę pana powiedzieć Naczelnikowi Państwa, że ja do niego nie strzelałem, chciałem tylko zabić Grabowskiego za to, jak tu się z nami postępuje”. Zamiar ten chciał dokonać jak twierdził już na dworcu w czasie przybycia Naczelnika Państwa, a gdy to się nie udało, udał się na plac św. Jura, lecz tu nie miał sposobności do strzału.

Na Targach Wschodnich pięć razy wyjmował browning z kieszeni, aby strzelić lecz i tu rzekomo nie miał sposobności pomyślnej, dopiero w otoczeniu, jak twierdzi 6-ciu wojskowych ukraińskich i jednego cywilnego dokonał zamachu pod ratuszem. Fedak nazwisk swych kolegów nie chce wydać, lecz powiada, że „takich jak ja jest więcej we Lwowie, tylko nie każdy się odważy na takie waryactwo”.

Podczas rewizji znaleziono przy nim browning i sztylet włoski. Twierdził, że nim po zamachu chciał popełnić samobójstwo, obawiając się znechania się nad nim?

Podczas przesłuchania Fedaka byli obecni szef sądu i prokuratorzy, dyrektor policji i urzędnik policyjnego urzędu śledczego. Twierdził on, że zamachu dokonał z całym rozmysłem i obmyśleniem planu działania.

Wszystkie dane wskazują, że więcej osób było wtajemniczonych w planowany zamach.

Aresztowano wczoraj wieczór 6 osób

między niemi Bohdana Barwińskiego, syna byłego radcy szkolnego Aleksandra B., członka klerykalno-nacjonalnej partii ukr. i Ludomira Ogonowskiego, który w listopadzie 1918 r. rozbrajał żołnierzy policyjnych.

Policja u aresztowanych zarządziła rewizję i zebrała

wiele materiału i korespondencji

która podlegnie badaniu. Między korespondencją Fedaka znaleziono spis ulic dla rozlepiania manifestu ukr., który bez cenzury przed kilku dniami rozlepiono w nocy po mieście.

W śledztwie ustalono, że Fedak miał w ostatnich dniach wyjechać do Berlina i w tym celu kupił sobie bilet kolejowy. W czasie światowej wojny był siczowym strzelcem a ostatnio w mieście po nocach zabawiał się i rozpijał włócząc się w towarzystwie szumowin i trwoniąc pieniądze.

Śledztwo policji toczy dalej wraz z jednym sędzią sądu karnego i do wczoraj jeszcze nie ustalono kiedy i czy stanie Fedak przed sądem doraźnym.

O ile można wysondować

opinie sfer ukraińskich

to wedle niej ludność wiejska (ruska), wielce jest rozgoryczona sposobem parcelowania gruntów w tej części kraju, z którego nie mogą rzekomo korzystać Rusini.

Młodzież zaś podnieciła zamknięcie tajnego uniwersytetu ukraińskiego, przyczem dyrektora policji rzekomo nieparlamentarnie obeszła się z profesorem S. organizatorem tego uniwersytetu zawezwawszy go do siebie.

Ojciec zamachowca zamyślał otworzyć ponownie kancelaryę adwokacką, albowiem z poborów dyrektora „Dniestr” nie mógł żyć, oraz twierdzą, jakoby nie miał on funduszków na wystanie syna na technikę zagraniczną.

Z całokształtu zamachu, rzekomych pobudek, motywów i t. p. można by przypuścić, że zamach dokonany był uplanowany dla efektu zewnętrznego.

Wojewoda Grabowski czuje się dobrze. W nocy czuwał przy nim lekarz, prof. uniwersytetu dr. Halban, zaś wczoraj skontrolowano i zaopatrzono ponownie rany. Wojewoda nie kładł się do łóżka i przyjmował licznych gości, którzy go odwiedzali, składając słowa współczucia.

Fedak w więzieniu nie odczuwa braku. Znaleziono przy nim paręset marek, również rodzina dostarczyła mu pieniędzy, których zarząd aresztów jak regulamin dozwala, ma użyć do poprawy wiktua więziennego.

PO ZAMACHU NA NACZELNIKA PAŃSTWA.

WARSZAWA, 26. 9. (tel. wł.). Wiadomość o zamachu na Naczelnika państwa, przysłała w niedzielę w godzinach wieczornych i wywołała niesłychane wrażenie. Prasa zamieściła z tego powodu ostre artykuły przeciw Rusinom.

—...—

NACZELNIK PAŃSTWA WRACA DZIŚ DO WARSZAWY.

WARSZAWA, 26. 9. (Pat.). Powrót Naczelnika państwa ze Lwowa do Warszawy oczekiwany jest we wtorek.

Konflikt polsko-rosyjski.

TROCKI SPODZIEWA SIĘ POKOJOWEGO ZAŁATWIENIA.

MOSKWA. (E. E.) 26. września. Na posiedzeniu sowietu moskiewskiego 20. września, Trocki wygłosił mowę o stanie armii czerwonej oraz stosunek Rosji do Rumunii i Polski.

Stwierdził, że organizacja i gotowość bojowa armii czerwonej zrobiły znaczne postępy. Bandytyzm na Ukrainie został zlikwidowany. Przez 3 tygodnie ogólnie niebezpieczeństwo dla Rosji stanowiło zachowanie się Rumunii, obecnie zaś stanowi zachowanie się Polski. Polscy narodowi demokraci pragną wojny z Rosją, aby obalić Piłsudskiego. Dnia 5. paźdz. upływa termin ultimatum polskiego. Trocki wyraził nadzieję, że atmosfera wkrótce oczyści się. — Po przemówieniu przyjęto rezolucję wyrażającą nadzieję, że konflikt będzie załagodzony pokojowo. W razie przeciwnym armia czerwona spełni swój obowiązek.

WARSZAWA. (E. E.) 26. września. „Robotnik” stwierdza, że od czasu przybycia Karachana, pismo rosyjskie wychodzące w Warszawie, „Warsz. Głos” stało się bojowym organem poselstwa sowieckiego. Rozsyłane było w wielkich ilościach egzemplarzy do obozów jeńców, oraz na kresy wschodnie po 2 mk.

—...—

SYTUACJA NA G. ŚLĄSKU.

BYTOM, 26. 9. (Pat.) Wczoraj wieczorem odbyło się u generała Leronda w obecności innych francuskich generałów posiedzenie na którym rozważano sprawę podjęcia środków ostrożności przeciwko niepokojącemu stanowiście niemieckich robotników górnośląskich. Omawiano także sprawę żądanych przez robotników dodatków powstaniowych. Stwierdzono przytem, iż obecna sytuacja na G. Śląsku wytworzył rząd berliński ponieważ udzielił urzędnikom państwowym ten dodatek do którego obecnie roszczą sobie prawo także robotnicy. Postanowiono nie dopuszczać już do żadnych demonstracji ulicznych.

BYTOM, 26. 9. (Pat.) Komuniści niemieccy usiłowali wczoraj wywołać rozruchy w Opolu. Komisja międzysojusznicza nie udzieliła jednak pozwolenia na demonstrację uliczną. Miejsce zbiórki robotników wojska koalicyjne obstawili silnym kordonem żołnierzy i czołgami. Pochód uformował się mimo to w innym miejscu. Przyszło do pewnych mniejszych rozruchów, na ogół zdołano jednak rozpedzić demonstrantów.

—...—

ANGLIA PROTESTUJE PRZECIW PROPAGANDZIE BOLSZEWICKIEJ.

WIEDEŃ, 26. września. Z Londynu donoszą, że rząd angielski wystosował protest do rządu sowieckiego, z powodu propagandy bolszewickiej w Azji centralnej. Protest czyni zarzut Leninowi, że rząd sowiecki nie dotrzymuje traktatu handlowego, zawartego w Londynie, w którym to traktacie zobowiązał się do zaniechania propagandy anty-angielskiej. Nota angielska wylicza szereg uchybień między innymi zrewoltowanie Indji.

Rządowi angielskiemu jest wiadomo, że rewolucyoniści indyjscy otrzymali od przedstawiciela sowieckiego w Berlinie, Koppa, pieniądze i paszporty. Znany jest też rządowi angielskiemu fakt, iż anarchiści indyjscy fabrykowali w Wiedniu bomby, przeznaczone dla Afganistanu, celem poparcia walk, rozgrywających się nad granicami indyjską.

Wspaniały, w całym
tego słowa znaczeniu
sensacyjny dramat pt.

RZEŹ ORMIAŃ

wświetlają równocześnie jako zjawisko wprost olśniewające

I-szą SERYĘ 5 akt. KOPERNIK i PASAŻ

II-gą SERYĘ 5 akt. MARYSIENKA i UCIECHA.

Imponująca wystawa.

Najznakomitsza gra artystów.

Reżyseria pierwszorzędną.

Przehandlowane Wilno.

GENEWA. (Pat.) 26. września. Na sobotnim rannym plenarnym posiedzeniu Rady Ligi przystąpiono do rozpatrywania sprawy zatargu polsko-litewskiego. Hymans skroślił przebieg zatargu i omówił poszczególne stadya rokowań. Kończąc swoje sprawozdanie Hymans powiedział:

Mamy prawo domagać się od Polski i Litwy pewnych ofiar, pewnego poświęcenia się. Dzieło odrodzenia obydwu krajów nie jest wyłącznie ich własną zasługą. Dzieła tego dokonały wspólnie wszystkie narody, które przez 1 i pół roku przelewały swoją krew na polach bitwy w walce o tryumf idei, prawa narodów, o tryumf wolności i sprawiedliwości. Właśnie w imieniu tych narodów, których przedstawiciele zebrali się tutaj aby stać na straży pokoju, wzywamy Polskę i Litwę, aby dokonały pięknego czynu pojednania.

Po przemówieniu Hymansa zabrał głos delegat litewski, który oświadczył, że Litwa przyjmując w ogólnych zarysach nowy projekt Hymansa.

Mowca podnosi, że aż do czasu, dopóki armia Żeligowskiego nie zostanie wycofana z Wilna i jego okolic, nie może być mowy o bezpośrednich rokowaniach i układach z Polską, ani też o pokojowym współżyciu obu narodów.

GENEWA. (Pat.) 25. września. Od specjalnego korespondenta.

Na sobotnim popołudniowym plenarnym posiedzeniu Ligi, pierwszy zabrał głos Askenazy. Podniósł on na wstępie, że Polska zawdzięcza swoje zwycięstwa wojenne w znacznej mierze pomocy swej wielkiej przyjaciółki Francji. Skąd inąd jednak zapytuje delegat Polski, czy gdyby nie zwycięstwo nad Wisłą, o którym wszyscy zdają się zapominać, mogłaby Liga w chwili obecnej odbywać posiedzenia? Przechodząc do meritum sprawy, Askenazy zwraca się z prośbą do Ligi, ażeby zechciała uwzględnić życzenia ludności wileńskiej wyrażenia swej własnej woli.

GDANSK. (Pat.) 26. września. Z Kowna donoszą, że wczoraj zakończyły się w sejmie kowieńskim, debaty w sprawie interpelacji socjalistów co do rokowań polsko-litewskich. Po zamknięciu dyskusji przyjęto 37 głosami przeciw 34 następującą rezolucję:

1) Projekt Hymansa z dnia 3. września jest dla Litwy niemożliwy do przyjęcia.

2) W stosunku Litwy do Polski, Litwa nie może przyjąć warunków, któreby bezpośrednio lub pośrednio ograniczały suwerenność Litwy. Przeciw rezolucji głosowali socjaliści ludowi, socjaliści i żydzi.

Jeszcze jedna nota sowietów.

WARSZAWA, 26. 9. (Pat.). Dnia 22 b. m. charge d'affaires Rzpłtej polskiej w Moskwie otrzymał notę, która brzmi w streszczeniu: Rząd R. S. F. S. R. potwierdzając odbiór noty rządu polskiego z 18 września b. r., komunikuje, że nie może jej uznać za zadowolającą. Troszcząc się o ochronę dobrobytu włościactwa okręgów graniczących z Polską i o umożliwienie organom sowieckim przeprowadzenia kampanii żywnościowej, rząd rosyjski nie mógł obojętnie odnosić się do systematycznego przygotowywania drobnej wojny partyzanckiej ze spokojnymi mieszkańcami pogranicza republik sowieckich, przygotowywania dokonywanego na terytorium polskiem, nie tylko za wiedzą, ale i przy pomocy polskich władz wojskowych. Opierając się na art. 5 traktatu ryskiego, rząd rosyjski zwrócił się do rządu polskiego z żądaniem faktycznej likwidacji działalności bandyckich organizacji Sawinkowa, Bałachowicza Petiury i innych, znajdujących gościnność i pomoc w Polsce, oraz wydalenia z Polski hersztów tych organizacji.

Rząd polski, pomijając milczeniem zasadnicze żądania rządu rosyjskiego, podał do wiadomości w nocy z 18 września, że zgadza się na natychmiastowe zawiadomienie o przedsięwziętych już krokach przeciwko przekraczaniu granicy rosyjskiej przez elementy niepożądane dla Rosji, i że gotów jest natychmiast przystąpić do omówienia dalszych środków przeciwko przekraczaniu granicy przez te elementy.

Tak więc ćwiczenie, zbrojenie, zaopatrywanie w pieniądze szajek bandyckich i jawna niemal opieka polskich władz wojskowych, szczególnie zaś drugiego oddziału sztabu generalnego wszystko to będzie trwało nadal przez czas nieokreślony, a rząd polski sprowadza całą sprawę do przedsięwzięcia środków przeciw przekroczeniu granicy przez niepożądane dla Rosji elementy głównie o charakterze bandyckim i pogromowym. W nocy z 18. września br. rząd polski nadal żądaniom swoim charakteru ultimatywny. Jednocześnie rząd polski odpowiedział odmownie na propozycje rządu sowieckiego co do jednoczesnego wykonania przez obie strony do 1. października br. żądań dotyczących wykonania traktatu ryskiego. Rząd rosyjski odrzu-

ca wysuniętą przez rząd polski zasadę, że wykonanie traktatu ryskiego obowiązuje jedynie jedną stronę chociażby bardziej pokojową, i tważy że ultimatywna forma, w jaką rząd polski przyodził tę zasadę, tem jaśniej wykazuje jej prawną niesłuszność. Rząd rosyjski z całą życzliwością rozpatrzywszy żądania sformułowane w załącznikach do noty z 18. września, wysuwa ze swej strony kontrpropozycje, mając nadzieję, że rząd polski wejdzie na drogę uznania obowiązku dokonania traktatu ryskiego przez obie strony. Żądania rządu polskiego wyżej sformułowane zawierają cały szereg postulatów o ogólnym charakterze, częściowo już wykonanych przez rząd rosyjski, częścią zaś dotyczących repatriacji. Rząd rosyjski potwierdza swą gotowość wykonania wypłaty pierwszej raty skoro tylko rząd polski wykona warunki traktatu pokojowego dotyczące wydalenia z Polski i likwidacji organizacji wrogich rządowi rosyjskiemu. Co się dotyczy drugiej raty, to zgodnie z odpowiednim artykułem traktatu ryskiego winna ona być zapłacona w terminie dwumiesięcznym po pierwszej racie. Co do trzeciego punktu załącznika rząd rosyjski potwierdza swą gotowość dania swej delegacji instrukcji rozpoczęcia praw w komisji repatriacyjnej i specjalnej. Wszystkie żądania wyłączone w tym załączniku co do tych spraw będą przedmiotem rozpatrzenia przez powyższe komisje.

Wyrażając swą całkowitą gotowość rozpatrzenia w sposób rzeczowy wszystkich postulatów wysuniętych w powyższym załączniku, rząd rosyjski nie może nie wskazać ze swej strony na szereg naruszeń traktatu pokojowego ze strony rządu polskiego. Rząd polski dotychczas nie wykonał zobowiązania swego wypływającego z protokołu dodatkowego do umowy o repatriacji z 24. lutego br. i dotychczas nie zwrócił rządowi rosyjskiemu 300 osób zgodnie z imiennym spisem wręczonym w swoim czasie przez rząd rosyjski.

Rząd rosyjski uważa jako bezwzględny warunek wykonania przezeń żądań rządu polskiego, wykonanie przez rząd polski następujących żądań:

1. w terminie wskazanym w nocy rządu ro-

syjskiego z dzisiejszej daty będą wydalone z granic Polski osoby związane z organizacją bandyckich kontrrewolucyjnych napadów na Rosję;

2. osoby, które brały udział w rozbójniczych wtargnięciach na terytorium rosyjskie, oraz współdziałające z nimi, będą aresztowane i oddane pod sąd;

3. obozy internowanych oddziałów rosyjskiej armii kontrrewolucyjnych i osoby internowane, znajdujące się na robotach publicznych, będą przeniesione z okręgów pogranicznych w głąb Polski;

4. kozacy rosyjscy, służący w polskiej straży granicznej, będą zwolnieni ze służby i przeniesieni w głąb kraju;

5. przedstawiciele polskiego ministerstwa spraw zagranicznych wspólnie z przedstawicielem rosyjskim w Warszawie przystąpią natychmiast do rozpatrzenia materiatu, którym rozporządza przedstawicielstwo rosyjskie, dla ustalenia winy członków armii polskiej i omówienia dalszych środków celem uniknięcia powtórzenia się ustalonych przypadków w przyszłości.

Dając w ten sposób nowy dowód swej pokojowości, rząd R. S. F. S. R. wyraża nadzieję, że rząd polski zważy całą doniosłość zamierzonego przezeń odwołania z Moskwy przedstawicielstwa polskiego przy rządzie rosyjskim i wejdzie na jedynie możliwą dla zachowania dobrych stosunków sąsiedzkich drogę, przystępując rzeczywiście do ścisłego wykonania traktatu ryskiego na zasadach wzajemności.

Komisarz ludowy dla spraw zagranicznych
Czeczarin.

Mimochodem.

Tryumf optymizmu.

A więc stało się! Mamy Targi Wschodnie. Niespodziewanie dla zagranicy, która spoglądając na nas lekceważąco z podniebnej wysokości kursu oswych dolarów, franków, lirów i lejów straciła wszelką perspektywę i wszelki szacunek dla naszych gospodarczych zamierzeń i niespodziewanie dla nas samych, którzyśmy załamawszy ręce, szlachetnym gestem hiszpańskiego hidalga, pogrążyli się w letnijskiej kąpieli rezygnacji i wyczekiwania na boską łaskę na koalicyjną pomoc. Niema w tym faksie nie spodzianki tylko dla tej garskiej przedsiębiorczych jednostek, która mając wiarę i zaufanie we własną energię i — co prawda — w potęgę wszechmocnego kapitału, postanowiła rekinowym sposobem dowieść trzodzie zgorzkniałych i zgryźliwie uprzejmym pesymistów, że można być prorokiem... nawet we własnej ojczyźnie.

Widzieliście, jak wyglądały wczoraj ulice Żybkiewicza i św. Zofii? Istne piekło, a raczej sympatyczne piekielko zwartywanych aut osobowych, bezgranicznie obojętnych ciężarów, przerażonych szkapiat dorożkarskich, podskakujących konwulsyjnie dorożek i bezwzględnych jak Liga narodów, tramwajów. Jednym słowem Londyn w miniaturze.

A dalej same Targi. Co za natłok wrażeń! Koronki, pługi motorowe, grzebienie, filizanki, szorby naftowe, koniaki pomorskie, żarówki i studnie, perfumy i kłosey, skarpetki i aeroplany, tabromiki, maoki, makagigi — chaos!

Zdaje się, że już chyba nie wrócimy do czasów rajszych, kiedy jedynym wytworem przemyślności była maczuga i liść figowy. Dziś, kiedy nawet pracownicy państwowi chcą mieć stoły, krzesła, płócienną kochierzyki i skórzane trzewiki, kiedy gospodynie i dziewice polskie zaczynają używać pudru, jedwabnych pończoszek i wody kolońskiej — nie możemy już marzyć o słodczy powrocie do matki natury. Trudno, wszak żyjemy we wrześniu roku 1921! Jesteśmy niewolnikami przemysłu w każdej dziedzinie życia.

W każdym razie dobrze się stało.

Takiego właśnie dzieła, przeprowadzonego w tempie urągającym wszelkim tradycjom „polskiej nieudolności” i polskiej gospodarki, potrzeb było dla rozbudzenia zanikłej prawie wiary w siebie samego i dla ruszenia życia z martwego punktu, w którym utknęło od początku wojny.

I to jest najpoważniejszy plus bilansu Targów Wschodnich, bez względu na ich ostateczny wynik.

Nowiny z dnia.

Lwów, 27 września

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Wtorek 27 „Kobieta bez skazy“ Zapolskiej.

Sroda 28 września „Aida“.

Czwartek 29 września o godz. 3.30 pop. „Lalka“.

Czwartek 29 września wieczór „Straszny dwór“.

Piątek 30 września Premiera „Kaligula“ dramat w 4 aktach Roztworowskiego.

Sobota 1 października o godzinie 3 popoł. „Fircyk w załotach“.

Sobota 1 października o godz. 7.30 wieczór „Cavaleria“ i „Pajace“.

Niedziela 2 października o godz. 3 popołudniu „Czar munduru“ operetka.

Niedziela 2 października o godzinie 7.30 wieczór „Kaligula“.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR „TEATRU MAŁEGO“ (Gródecka 2 b):

Wtorek 27 września „Niebieski lis“ komedia w 3 aktach Herczega.

Sroda 28 września „Ojciec“ gościnny występ Adwentowicza.

REPERTUAR „TEATRU NOWOŚCI“, ul. Słoneczna.

Wtorek 27 września „Hrabianka Foxtrotta“ operetka w 3 aktach Stolja.

Sroda 28 września „Hrabianka Foxtrotta“.

Bilety do Teatru Nowości od 26 września sprzedawać będzie kasa zamawian w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 5 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaż Hermanów).

REPERTUAR TEATRU ART.-LITERACKIEGO „UL.“

Dziś i codziennie w części koncertowej występy: Bronowski, Michałowski, Mirski, Noskowski, Ordonowy, Szpineterowy, Wiklinski i Zielinski.

Nadto program na wzór paryskiego Grand Guignolu: „Piekielna zemsta“ i „Smutny początek wesołego końca“. Szczegóły w afiszach.

(t.) OTWARCIE WYSTAWY Związku polskich artystów - plastyków odbyło się w poniedziałek, o godz. 11 przed poł. Inauguracyjne przemówienie wygłosił art. mal. p. Rybkowski, dziękując dyrekcji szkoły przemysłowej za gościnne udzielenie lokalu, oraz artystom pp. Pantchow, Jarockiemu, Sichulskiemu i t. za energiczną współpracę. Zakończył apelem do prasy, by zaopiekowała się sztuką polską z większą troskliwością niż to czyniła w ostatnich latach.

Wystawę, mieszczącą się w kilku salach szkoły przemysłowej przy ul. Snopkowskiej, obejmuje dzieła, pochodzące przeważnie z lat 1918-1921, jest więc dla poznania najnowszych wyników twórczości polskiej przyczynkiem nadzwyczaj cennym. Z pośród reprezentowanych artystów prym wiodą bezsprzecznie Sichulski, Pautsch, Mistrzowski, akwarele pierwszego i szersze w kolorystyce obrazy lubującego się stale w kontrastach Pautscha stanowią główną atrakcję wystawy. Obok nich zwracają uwagę drgające blaskiem pejzaże Sonnenwendy, prace Barila, Filipkiewicza, Roguskiego, Rybkowskiego i kilkunastu innych.

Na inauguracji byli obecni: marszałek sejmu, rektor Kasprowicz oraz liczni przedstawiciele świata artystycznego i literackiego.

SMIERĆ MARYI MROZIŃSKIEJ. W piątek zmarła w Warszawie jedna z najwybitniejszych artystek scen warszawskich, znana zarówno z talentu jak z urody Marya Mrozińska. Ostatnimi czasami występowała na scenie wileńskiej. Artystka zmarła po operacji. W Mrozińskiej traci teatr polski jedną z najlepszych u nas bohaterek lekkiej komedii.

Z TEATRU MAŁEGO. We wtorek 27 bm. wznawia Teatr Mały doskonałą komedię w 3-ach aktach Br. Herczega p. t. „Niebieski lis“ w pierwszorzędnej obsadzie. Główną rolę kobiecą kreuje po raz pierwszy w tym sezonie p. Barwińska, która w niej ma wielkie pole do popisu. Ponadto biorą udział w sztuce pp. Mielmowska Barwiński, Bystrzyński i Rasiński. „Niebieski lis“ w lekkiej obsadzie i przy pięknym wyposażeniu dekoracyjnym liczyć może na dłuższe powodzenie.

KASA ZAMAWIAN TEATRÓW MIEJSKICH NA TARGACH WSCHODNICH. Dyrekcja miejskich teatrów urządziła dla wygody przejeżdżających publiczności kasa zamawiania na Targach Wschod-

nich. Kasa ta sprzedawać będzie codziennie bilety wstępów do wszystkich teatrów miejskich od godz. 3 do 5 po poł. Poza tem kasa funkcjonuje codziennie w godzinach urzędowych w teatrze Wielkim.

ODSLONIĘCIE ORLA NA WIEŻY RATUSZOWEJ. Ubiegłej niedzieli o 5 po poł. nieprzebrane tłumy napełniły rynek; oddziały wojska utworzyły szpalet. Naczelnik państwa wraz z wojewodą przybył przed ratusz. Po odśpiewaniu kantaty przez chór „Echa“ i przemówieniu prezydenta Neumana i Gustawa Pammera, w imieniu cechu słu-sarskiego, zdjęto zasłonę, okrywającą orla na szczycie wieży ratuszowej. Orkiestry odegrały hymn narodowy, a entuzjazm tłumów objawił się burzliwymi oklaskami. Orzeł biały króluje nad królewskim grodem.

Z SALI KONCERTOWEJ. Jan Majerski, bo-haterski tenor operowy, daje jedyny koncert w piątek 30 bm. Program wieczoru, obejmujący wielkie arye operowe Rejera, Verdęgo i Wagnera, oraz szereg pieśni, da nam sposobność usłyszeć śpiewała obdarzonego fenomenalnym głosem, po raz pierwszy z estrady koncertowej.

W niedzielę 2 października odbędzie się z inicjatywy Komitetu Targów Wschodnich w teatrze miejskim wielki koncert symfoniczny polskiego Związku muzyków. Zespół złożony z przeszło 100 muzyków, wykona pod dyrykcją Bronisława Wolf-stahla symfonię patetyczną Czajkowskiego, Zelen-skiego poemat symfoniczny „w Tatrach“, oraz Wagnera wstęp do „Tannhäusera“.

PODATEK GIELDOWY. Izba skarbową we Lwowie zwraca uwagę sfer interesowanych, że w dniu 3 października 1921 wchodzi w życie ustawa z dnia 2 lipca 1921 o podatku giełdowym, ogłoszona wraz z rozporządzeniem wykonawczym w Nr. 73 Dziennika Ustaw z r. 1921 (poz. 500 i 501). Równocześnie z wejściem w życie tej ustawy przestają obowiązywać na obszarze b. zaboru austriackiego dotychczasowe przepisy o podatku od obrotu efektów.

GOSPODARKA W WOJSKOWYCH ZAKŁADACH. Oskarżony ppor. Wereszczyński poddany był badaniom psychiatrów, lecz uznany za symulanta, na rozprawie często usiłuje być niescisłym, a czasami nie odpowiada. W więzieniu stawia wielkie wymagania co do wygod i dobrego wikt i obiecuje, że „zwolę“ z więzienia. Wyszło na jaw, że jako oficer kasowy, pozostawiał skarbiec opiece szeregowca, a sam idąc na spoczynek, nie wiedział, ile pieniędzy jest w kasie.

W sprawę tę wmięszani są: Helena Lubieńska, która ofiarowała żołnierzom 20 milionów marek za ułatwienie Wł. ucieczki z więzienia i jego szwagier Tał. Przybylski, który wziął 10 milionów od Wereszczyńskiego. Sprawa Lubieńskiej i Przybylskiego będzie rozpatrywana osobno.

KORPORACJA MAJSTRÓW KRAWIECKICH we Lwowie, zlokalizowana przy robotników, chwytając się terroru, aby ich złamać, „Technici“ lokautowi grożą robotnikom rewolwerami (!) i na to zwracamy uwagę władz, gdyż za następstwa tej roboty właściwi winowajcy ponieść będą musieli odpowiedzialność.

Z NĘDZY MIESZKANIOWEJ. Na ulicy Pię-karskiej znalazły się rzeczy wdowy po laborancie uniwersytetu na wydziale medycznym, Dawidku, który po 12 latach służby nie wrócił z wojny. Pozostała wdowa z czworgiem dzieci, z których dwóch chłopców brało czynny udział w obronie Lwowa, została wyrzucona z mieszkania, bo trud-no, aby dziś jakie pomieszczenie znalazła. I stały te nędzne graty przed gmachem medycyny, aż zapowiedź przybycia lekarzy francuskich znie-woliła zarząd uniwersytetu do ukrycia ich w piwnicy, aby zagranicznym gościom oszczędzić tego miłego widoku. A wdowa z dziećmi tuła się bez dachu nad głową. Czy nie odczwie się w kim sumienie, aby jej przyjs z pomocą?

POLICJA PRZY ROBOCIE. Podczas czwartkowej obławy policyjnej zostali bez powodu aresztowani dwaj robotnicy: Stec i Grzybowski i tak ich na policyi zbito, że obaj mają since na całym ciele i podbite oko. Naturalnie aresztowanych wypuszczono na wolność; pozostały im tylko na pamięć ślady pobicia, jako niewatpliwy dowód na wczesnego (angielskiego?) sposobu urzędowania tej władzy bezpieczeństwa. Niestety nie znamy nazwisk tych policyjnych bohaterów, zasługujących oni

jednak na to, aby przeszli do wiadomości społeczeństwa.

NIEBEZPIECZNE ZALECANKI. W Uciśko-wie, pow. Złoczów Marya Postulak poparzyła ukropem twarz 29-letniego Michała Iwancio-wa, który obcesowo zalecał się do niej. Poparzonego przywieziono na leczenie do szpitala.

OFIARA OSZUSTÓW. Jan Gęsiar z Jaworze-Dolnego, pow. Pilno przyjechał do Lwowa w celu zakupna gruntu. Na dworcu kolejowym natknął się na dwóch mężczyzn, którzy zaprowadzili go do restauracji przy placu Bilezewskiego. Tu wręczyli mu kontrakt kupna 25 morgów pola pod Buczaczem, który sami napisali. Jako zadatek pobrali od Gęsiara czek na 100 dolarów i „zwiali“. Następnie Gęsiar przekonał się, że padł ofiarą oszustów i zdeponował rzekomy kontrakt na policyi.

ZGUBIŁA BOA. Henryka Makarewicz, w ulicy Głowińskiego zgubiła przed kilkoma dniami boa z niebieskich lisów, wartości 20.000 mk.

BOA CZARNE, znalezione na ul. Batorego, do odebrania ul. Strona 5. Stebnicki.

CIEKAWY SPROSTOWANIE. K. Kosteczki, przebywający w więzieniu za fałszerstwo banknotów koronowych, w nieznanym sposobie zdołał przesłać pocztą list, w którym prosi naszą redakcję o podanie na podstawie § 19 (1), że nie jest prawdą, jakoby w celi pobij dotkliwie b. wywiadowcę policyi Parija. Kosteczki twierdzi, że nie miał sposobności zetknąć się w więzieniu z Parijem.

Zachodzi pytanie, kto dostarczył Kosteczkiemu „Dziennika“ i kto go pouczył o mocy § 19.

SMIERTELNE PRZEJECHANIE. Wczoraj po południu pijany szofer, kierując samochodem Nr. 55 z Krakowa, przejechał 7-letniego Michała Fallowa, syna funkcjonariusza miejskich wodociągów. Chłopiec przywieziony do szpitala, zmarł w pół godziny później z powodu odniesionych ran na głowie.

MORDERSTWO I RABUNEK. Nocą 25 bm. w Wysokiem, pow. Łancut, bandyci napadli na dom Wojciecha Sponara i zamordowali go, zrabowali 550 dolarów, 4.000 mk., poczem zbiegli. Ze Lwowa wyjechał wywiadowca z psem policyjnym w celu wysledzenia morderców.

— NA FUNDUSZ PRAS. „DZIENNIKA LUD.“ złożył ob. Tomasz Krzyworączka 3.000 mk.

Dalsze datki przyjmuje Administracja „Dziennika Ludowego“ we Lwowie, ul. Sykstuska 1. 21. II. p.

Rappaport Józef dentysta
przyjmuje ul. Akademicka 1. 10.

Różne.

MORDERCY ERZBERGERA. Śledztwo w sprawie morderców Erzbergera zostało ukończone. Obecnie nie ulega wątpliwości, że mordercy ci von Schuld i Pilessen byli członkami „Deutsch Nationaler Volkspartei“ i pozostawali z nią w za-żytych stosunkach.

DYPLMATYCZNA MISJA UKRAIŃSKA przybyła dnia 25. na granicę polską na linii Równo-Szepetówka. Na granicy oczekiwać będzie specjalny pociąg, który przewiezie misję do Warszawy.

WYBORY W SZWECYI. Przy ostatnich wyborach do sejmu szwedzkiego znaczną ilość głosów otrzymali socjaliści demokracji oraz partya liberalna.

POLSKA FABRYKA ŻARÓWEK. W Bydgoszczy amerykańsko - polskie towarzystwo założyło z kapitałem 24 milionów mkp. fabrykę lamp elektrycznych i przedmiotów oświetlenia. Jest to pierwsza tego rodzaju fabryka w Polsce. Nowe towarzystwo nosi nazwę „Ampol“.

ROCZNICA DANTEGO. Łódzkie ministerstwo oświecenia publicznego wyasygnowało 150 tysięcy rubli na uroczystość ku czci Dantego i na wydanie jego dzieł.

WALKA ZE ZWYRODNINIENIEM RASY. Mi-nisterstwo zdrowia udzieliło Tow. walki ze zwyrodnieniem rasy 90.000 mk. na akcję propagandy, a amerykańskie tow. Joint Distr. Com. złożyło na ten sam cel 300.000 mk.

Uroczyste otwarcie „Targów Wschodnich“.

(.) Otwarcie pierwszych „Targów Wschodnich“ we Lwowie, było olbrzymią, radosną manifestacją.

Już poprzedniego dnia miasto huczało i wrzało niebywałym napływem przyjezdnych ze wszystkich stron i ogólnym podnieceniem.

Po ulicach, oświetlonych rzęsistcie, jak za dawnych, przedwojennych czasów, przelewały się szybko nieprzeliczone rzesze mnęły setki samochodów, pojazdów i dorożek.

Dojny przybrano we flagi narodowe i ozdobiono dywanami, emblematami lub zielenią. Do późnej nocy było miasto gorączkowym a radosnym tętnem.

Najazutrz, t. j. w niedzielę rano zjechali najwyżsi dostojnicy państwowi, zaproszeni na uroczystość, a więc Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, przedstawiciele rządu i sejmu; przybyli też licznie reprezentanci państw zagranicznych: Rumunii, Norwegii, Belgii, Szwecji, Serbii, Bułgarii; Czechosłowacji.

Wcześniej już zawitali do naszego miasta delegacje handlowe rumuńska, angielska i amerykańska.

Pozatem specjalny pociąg pospieszny dla Targów wschodnich przywiózł ogromną masę publiczności z najrozmaitszych miast Polski, oraz z zagranicy.

Dzień otwarcia, pogodny, a odświeżony nocnym deszczem, wywodził mrowie ludności na ulicę. Barwne, tłumne, szpalery oczekiwały na ulicach prowadzących ku dworcowi przybycia Naczelnika Państwa, zaś główna w tym dniu arteria, t. j. wiodąca ku placowi wystawowemu, drżała cała od nieustannego szumu, trzasku i gwizdu samochodów, powozów, motocykli i przepelnionych po brzegi, w chorągiewki strojnych wozów tramwajowych.

Publiczność przesza płynęła i płynęła, ogromną, nieprzerwaną falą chodnikami, rozprawiając z radosnym podnieceniem.

Wstępem do uroczystości było nabożeństwo solenne w katedrze lwowskiej, poczem reprezentanci najwyższych władz przybyli na miejsce „Targów“. Brama wchodowa, mimo straży; gęsta się pod naciskiem olbrzymiej fali ludzkiej.

Wielki plac wystawy natychmiast napełnił się wielobarwnym mrowiem.

Przed uroczystym otwarciem „Targów“ zabrał głos imieniem miasta prez. Neumann, podnosząc znaczenie tego faktu dla naszego życia ekonomicznego, następnie przemówił dyr. Turyski, poczem Naczelnik Państwa, przecinając kordon,

dokonał otwarcia „Targów Wschodnich“.

Orkiestra zabrzmiiała tryumfalnie, a goście rozpoczęli zwiedzanie przepięknych, stylowych pawilonów.

Naczelnik Państwa w towarzystwie swej świty kolejno oglądał bogactwo nagromadzonych eksponatów, które zaiste czynią

imponujące wrażenie.

Samo wyliczanie dokładne wystawców i ich towaru, utworzyć by musiało długi elaborat. Reprezentowane są przeróżne działy wytwórczości polskiej, od maszyn rolniczych, dzwonów, produktów naftowych i t. d. do misternych cacek zdobniczych; niezwykle bogato przedstawia się produkcja tkacka, (głównie Łódź i Bielsko), której okazy pomieszczono w dawnym „Pałacu Sztuki“.

Zainteresowanie wśród swoich i obcych ogromne.

Jak słychać, zaraz w pierwszym dniu dokonane zostały wielkie transakcje handlowe z przedstawicielami Rumunii, mianowicie poczyniono znaczne zamówienia w dziale maszyn rolniczych oraz nasion.

PRZEDSTAWIENIE „HALKI“ W TEATRZE MIEJSKIM.

W uroczystym nastroju oczekiwała licznie zebrana publiczność wieczorem w teatrze miejskim rozpoczęcia przedstawienia „Halki“, które ze względu na obiad w ratuszu, gdzie gościł Naczelnik państwa, wyznaczono na godz. 8³⁰. Naczelnik zjawił się o godz. 9, witalny hymnem narodowym, odegranym przez muzykę, oraz burzliwymi oklaskami i okrzykami: Niech żyje! W trakcie przedstawienia rozeszła się po sali wiadomość o dokonanych przed ratuszem zamachu. Rozmaite fałszywe pogłoski, między innymi o zabiciu wojewody Grabowskiego, które obiegaly publiczność, wznieciły niepokój na widowni w ciągu aktu I-go. Z rozpoczęciem aktu II-go urządzono szczęśliwie acałonemu Naczelnikowi gorącą owację, która powtórzyła się, gdy opuszczał teatr.

Podniecenie, panujące na widowni, nie pozwalało zebranym skupić pełnej uwagi na scenie, gdzie p. Zacharska oraz p. Prawdziż kunsztem, tak wokalnym jak i aktorskim zastugiwali na przyznanie im całkowitego sukcesu. Również partya p. Hornera była bez zarzutu. Podobał się ogólnie balet z p. Buracką i p. Faliżewskim.

Dziennikarze skandynawscy we Lwowie.

Wczoraj o godz. 9 rano przybyli do Lwowa przedstawiciele prasy skandynawskiej. Przed południem dziennikarze ci zwiedzili Targi Wschodnie poczem o godz. 3 po poł. na zaproszenie Syndykatu Tow. dziennikarzy polskich przybyli na obiad do Kasyna i Koła lit.-art., gdzie ich powitał u wstępu dr. A. Vogel. Imieniem lwowskich Zrzeszeń dziennikarskich przemówił Rossowski. Oddawszy hołd miłym gościom, zwrócił ich uwagę na to, że wstępując na ziemię historyczną, której synowie nigdy nie szczędzili mienia i życia, jeśli szło o jej obronę. Jesteśmy tu na kresach szermierzami kultury. Bronimy jej przeciw mocom złym, usiłującym za każdą cenę niweczyć kulturę. Obowiązkiem prasy jest właśnie zwalczać te moce w imię wielkich celów ogólnie - ludzkich. Niechaj goście nasi nieuprzedzonym przypatrzą się okiem wysiłkom tego kraju i miasta, a społeczni będziemy o sad ich. Mówca zakończył przemówienie okrzykiem ku czci zjednoczenia prasy wszystkich narodów i ku czci Skandynawii niezłomnego szermierza najwznioślejszych ideałów.

Na toasty odpowiadał red. norweskiej „Aftenpost“ Frøisland dłuższem, przepięknem przemówieniem. Podniósł, że w ciągu całej wojny Skandynawia z zapartym ichem śledziła przebieg zdarzeń na terenie polskim - a nazwa „Lemberg“ nie schodziła z ust ogółu. Z przygnębieniem przyjęli mówca i jego towarzysze wiadomość o usiłowanym wczoraj zamachu na Naczelnika państwa. Wy-

raził potępienie dla tego rodzaju prób teroru, a zarazem radość z powodu, że dostojna osoba Naczelnika państwa uszła niebezpieczeństwu. Oświadczył dalej, iż to, co on i jego towarzysze widzieli w ciągu dotychczasowej podróży po kraju, a także dziś przed południem we Lwowie, utwierdza go w przekonaniu o wielkiej żywotności Polski. Zyczył państwu naszemu jak najrychlejszego zwalczenia trudności i wejścia na drogę pomyślnego rozwoju.

Przemawiał następnie publicysta portugalski Almeida Carvalho, i rektor dr. Jan Kasprowicz.

3 ruchu robotniczego.

§ W SPRAWIE ROBÓT MALARSKICH NA PROWINCYACH. Związek robotników malarzy i lakierników zwraca uwagę robotników, ażeby za pracę z wyjazdem na prowincję, a przedewszystkiem do Borysławia, żądali 50 proc. dodatku do płacy.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY STOLARSCY! Omijać Lwów, gdyż stojmy złokautowani.

§ BACZNOŚĆ KOLEDZY Z PROWINCY! We Lwowie jest obecnie lokaut w całym zawodzie krawieckim męskim, damskim i francuskim żydów, i polskich robotników.

Prosimy omijać Lwów aż do załatwienia konfliktu.

Otwarcie nowego Teatru we Lwowie.

Oddzielenie operetki od dramatu i opery, do czego dążono od szeregu lat musiało pociągnąć za sobą stworzenie nowego Teatru poświęconego wyłącznie tylko lekkiej wesołej muzyce. Potrzeba takiego teatru od dawna dawała się odczuwać w naszym mieście udało się to jednak dokonać dopiero w ostatnim czasie po przewycięzeniu wielu trudności i zaangażowaniu znacznych kapitałów. Dzięki staraniu dyrekcji teatrów i poparciu miasta stworzono w dawnym „Colosseum“ tak zwany „Miejski Teatr Nowości“ doskonale nadający się na tego rodzaju imprezę. Cały gmach gruntownie odnowiono i dostosowano świetnie do nowoczesnych wymagań teatralnych. Olbrzymia widownia mieszcząca przeszło tysiąc miejsc wygodne korytarze garderoby liczne wejścia wyjścia, scena ładna wszystko to czyni z „Teatru Nowości“ pierwszorzędną atrakcją dla Lwowa i ma doskonałe warunki rozwoju.

Na otwarcie we wtorek odegrana zostanie operetka Stolza p. t. „Hrabianka foxtrota“, która za granicą zdobyła sobie rekord powodzenia. Obsada operetki Stolza, nowe piękne dekoracje Balka i Polityńskiego, pomysłowa reżyseria złożą się na całość bardzo interesującą, którą przez szereg wieczorów przyciągać będzie tłumy publiczności.

W głównych rolach wystąpią p. Miłowska, Kuligowski, Tatrzanski i świeżo zaangażowani p. Szczesna Olejzki. Tańce układu p. Faliżewskiego z udziałem pp. Burackiej i Łozińskiej. Reżyseruje p. Tatrzanski. Druga orkiestra Teatru Miejskich pod batutą p. Śladlera zaprezentuje się po raz pierwszy w dniu otwarcia.

RADESLANE

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

ŁAŹNIA i WANNY

ul. ŻÓŁKIEWSKA obok RAMPY KOLEJOWEJ.
Codziennie równocześnie oddziały osobne dla pań i panów.
W PONIEDZIAŁKI i ŚRODY od godz. 1 w południe duża łaźnia dla pań, zaś dla panów mała.
WIELE KABIN z WANNAMI.
Komfort, bielizna, woda źródłana, para na łazienki.

Dentysta Dr. KOELLNER ZYGMUNT

ul. Żulińskiego 1. 8
(Pierwsza boczna Łyczakowskiej i Piekarskiej)

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. W. LAUTERSTEIN

b. elev. kliniki dermatog. w Berlinie, b. sekund. szpit. powsz.
p. wrócił i ord. Lwów, Sykstuska 37, (róg Słowackiego).

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. SCHWARZ

Sekundariusz szpitala powszechnego /p. wrócił i ordynuje
Słowackiego 4 naprzeciw głównej poczty.

ADWOKAT

Dr. KAROL EINÄUGLER

prowadzi kancelaryę we Lwowie, ul. Sykstuska 21

DRUKI i STAMPILIE

wykonuje DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI
I. FRIEDMANA, Lwów, ul. SYKSTUSKA 4.

TRZY SIOSTRY „VENUS“

Prawdziwe amerykańskie TAŚMY,
FILMY, GUMY do maszyn piszących
LUDWIK AKSMAN, Kraków Tel. 32-88.

Ku Polaków mieszka na terytorium swego Państwa?
Tylko powszechny spis ludności może nam to powiedzieć.

Rach. bież. w Ziemskim Banku Kredyt. we Lwowie.

„ELLEN“

CHRZEŚCIJAŃSKI ZAKŁAD DLA WYROBU BIELIZNY, BLUZEK i t. p. Spółka zarej. we LWOWIE, CHORAŻ-CZYŻNA 11 a. ADRES TELEGR. „ELLEN“ — LWÓW.

Konto poczt. Kasy Oszczęd. w Warszawie Nr. 149.520.

SPECYALNOŚĆ: PŁASZCZE LABORAT. i LEKARSKIE, FARTUCHY OPERACYJNE, GARNITURY ROBOCZE itp.

Komunikaty.

× POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI od dnia 1 października podnosi opłaty manipulacyjne w obrocie czekowym do 2 marek od pozycyi, nadto wysokość prowizji od sum przesyłanych czekiem przekazywom wynosić będzie 3 marki od tysiąca (dotychczas 2 0/00).

Jednocześnie zostały wprowadzone do nabywania we wszystkich urzędach pocztowych w cenie 3 mk. sztuka, czyste (bez nadruku numeru konta i nazwiska właściciela) blankiety nadawcze.

Blankiety te służą do bezpłatnego przesyłania dowolnych sum uczestnikom obrotu czekowego.

× REWIZYA URZĘDU ZIEMSKIEGO W PRZEMYSŁU. Sędzia zastępca wiceprezesa Głównej Komisji Ziemskiej p. Ludwik Rogowski udaje się jako specjalnie upoważniony delegat Pana Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego posła dra Kiemika do Przemysłu, w celu przeprowadzenia szczegółowej rewizji działalności Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Pan Delegat Rogowski przyjmować będzie we wtorek 27, środę 28 i czwartek 29 bm. w biurze Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Przemysłu od godziny 10-ej do 1-szej w południe.

× KOMISYA MIESZKANIOWA „ZYCIA“ Związku pol. młodzieży socyal. we Lwowie, wzywa kolegów: Prota Jana, Daszyńskiego Feliksa, Czyżewskiego, Babiara Jana, Mroczkowskiego Landaua Maurycego, (med.) Landaua Henr. (tech.) Salewicza Piotra, Grudę Tomasza, Pawłowskiego Maryana, Binzera Wł., Rucińskiego i Słockiego — by najpóźniej do końca b. m. jawili się u kol. Skalak (ul. Sykstuska 1. 21. II. p.) między godz. 6 — 7 wiecz.

× TOWARZYSZY SUBKASYERÓW uprasza się o zwrot znaczków podatku partyjnego oraz wykaz płacących podatek a to w myśl polecenia C. K. W. najdalej do 28 bm., gdyż znaczki te muszą być wysłane do Warszawy celem ostem pływania. Towarzysze, którzy znaczków nie zwrócą, będą musieli złożyć gotówkę, gdyż znaczki te zostają wycofane z obrotu i tracą swą wartość. Marki zwracać należy do rąk tow. Konarskiego, w administracji „Dziennika Ludowego“.

OGŁOSZENIA.

PAROBKÓW do roboty poszukuje Pierwsza Krajowa Wytwórnia Win Owocowych „Jabłowiń“ ul. Bogusławskiego 1. 9. Zgłoszenia od 9 do 10 przedpołudniem i od 4 do 5 popołudniu. 56—1

SŁUŻĄCEGO do biura poszukuje Przedsiębiorstwo przemysłowo-leśne Potockiego 44 I piętro. 63—2

WIERCENIA i czyszczenia studni oraz udządzania wodociągów, pomp wodnych itp. pod bardzo korzystnymi warunkami podejmuje się Mendel Petrower w Nadwórnie (Kolejowa). 60—3

PASY, Motory, Lokomobile, Maszyny do obróbki metali, drzewa, Pompy poleca „Pilot“ Lwów, Batorego 4. 2965—15

KAMIENIE młyńskie, Walce, Kaspry, Gąze, Turbiny, Transmisye, Lokomobile, Motory, Pompy, poleca „Pilot“ Lwów, Batorego 4. 2965—15

TOKARNIE, Strugarki, Heblarki, Gryzarki, Wiertarki, Motory, Lokomobile, Pompy Worthingtona, poleca „Pilot“ Lwów, Batorego 4. 2966—15

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

KAPELUSZE dla Pań i Panów przerabia na najnowsze fasony Pierwsza Krajowa Fabryka Kapełuszy Rudolfa Neuweka Lwów, Balonowa 3.

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Jana Gawrońskiego. Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D. koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje, wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej
rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica Walsowa 11. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salyarsanu tylko przedpołudniem. 72—26

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
50—3 Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6.

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **Dr. A. NADEL**
ordynuje od 12—1 i od 3—5 pop.
LWÓW, PL. HALICKI 7.

ROBOTNICZY cywilni przy zakładach wojsk. mogą od dzisiaj nabywać **MATERIĘ** przydziałową do konsumpcji przy ul. Grudzińskich.

Złote obrączki - ślubne - 14-karat. szt. Mk. 500—
za fason. Złoto po kursie dziennym lub w zamian za złoto
JUBILER H. MANDL
ul. Kopernika 14
naprzeciw Kina Kopernik.

1 franc. bilard fabryki Dorfeld,
1 sieczkarka z mechanicznym popędem,
1 manometr,
3 ocynkowane okna dachowe, gliniane żłoby,
1 kosiarki do trawy,
2 wiązarka,
1 nowy słownik do kontyngency 4 m. szeroki,
1 pług parowy, fabr. John Fowler & Ska.
na obcy rachunek do sprzedania.
F. WODTKE
Międzynarodowa Spedycja w BYDGOSZCZY.

Mieszarka betonowa ruchoma pojemności 11 m³ firmy **ENDLER** do nabycia „TAURIS“ dom handlowy i komis. Stworzeński i Jakubowski Lwów, ul. Potockiego 67.

Chłopca lub kobietę do roznoszenia gazet za bardzo dobrem wynagrodzeniem przyjmie
Administracja Dziennika Ludow.
(Zajęcie 2—3 godzin rano).

Introligator zostanie natychmiast przyjęty
Drukarni IGN. JNEGERA we LWOWIE, UL. SYKSTUSKA 33.

!Potu nóg!

rąk, pachwin, oraz niemilej woni, uni knie się pewnie przez użycie znanego specjalnego

pudru „CSAVE“
WYŁĄCZNY SKŁAD

Dom handlowy **S. FEDERA**,
LWÓW, UL. SYKSTUSKA 7.

UWAGA: We własnym interesie proszę uważać na firmę i Nr. domu 7. Pilił zadowolonych nie ma.

ODCISKI brodawki i skórę zgrubiałą na podszewkach
bezpłatnie i bez bólu usuwa „**KLAWIOL**“
wyrób. Farmac. Labor.
„AP. KOWALSKI“ w Warszawie Miodowa 1.
Sprzedają wszystkie apteki i sklepy apteczne.

Poszukuje się ślusarzy maszynowych
obznajomionych z pracami w rafineriach nafty oraz robotami rurowymi.
Oferujemy za podaniem warunków nadsyłać należy pod adresem „Techniczna Dyrekcja Galicji“ w Drohobyczu.

Rower, płaszcze, węże, pompy, dzwonki kołowe i wszelkie przybory do tychże. Gamę do wózków dzieciennych hurtownie i detailicznie poleca
Jakób Rosenman
Lwów, Akademicka 26.
WŁASNY WARSTAT REPERACYJNY.

Na jesień i zimę!
Raglany, kurtki i ubrania
w wielkim wyborze
poleca po przystępnych cenach
Lwowski Konfekcyjny Związek
PRZY UL. BŁACHNARSKIEJ 1. 8.

DOBRZE I TANIO
Kupuje się zeszyty, przybory szkolne i kancelaryjne, papiery, tufki, bibułki, mydła toaletowe, tylko w hurtowni i detailicznym składzie firmy
BRACI GROSSKOPF i Ska
LWÓW, PASAŻ HAUSMANA 3.

Prześlij 500 (pięćset) marek w liście, lub popros swego przyjaciela w Ameryce, aby nadesłał 1-50 dol. na Największe Humorys'yczne Pismo pod nazwą:
„FIGLARZ“
(wychodzi stale o 16-tu stronicach na najlepszym papierze). Wytnij to ogłoszenie i wyślij wraz z należnością na adres: 2316—
FIGLARZ PUBL. COMPANY 1449 W. Division
ulica Chicago III. U. S. A.

Kinoteatr CHIMERA od 25-go września i w dni następne

FREDERYK ZELNIK
w nadzwyczajnym dramacie 4-akt. p. 1.

W wirach miłości — oraz —
świeża komedia.

Galanerye
jakoteż
zabawki
w wielkim wyborze poleca
PIERWSZY BAZAR ZAGRANICZNY
Lwów, Rynek 35.

WITAM! przyjezdnych
GOSCI.
POLECAM
sztuczną farbiarnię i chemiczną pralnię
„CZYSTOŚĆ“
plac Bernardyński 15. - Kantor przyjęć: plac Strzelecki 1.
Farbuje i czyści chemicznie wszelką garderobę.
Na żądanie wykonuje w przeciągu 24 godzin.

Fabryka pojazdów
RYSZARD R. SCHMIDTKE

TOW. Z O. P.

w BYDGOSZCZY

zastąpiona we Lwowie przez

HURTOWNIĘ DLA KONSUMOW

sp. z o. p.

UL. CHORAŹCZYŻNA II a.

Pierwszorządna, oddawna istniejąca
fabryka. Wozy gospodarcze, cięża-
rowe i wózki wjazdowe tej fabryki
wystawione na Targach Wschodnich

hangar B.

ZIEMIENIAKI

gatunek żółty z piaszczystej gleby,

Makę żytnią w całowagonowych
ilościach dostarcza

„TABRIS“ dom handlowy i komis.

Stworzeński i Jakubowski, Lwów, ul. Połockiego 67

KINOLUX

„Pasaż Mickiewicza.“
Zmiana programu dwa razy
w tygodniu: we wtorki i piątki.

Wyświetla od 27-go września b. r.

Atrakcyjna Nowość sensacyjna!

Straszną tragedję w 4-ech aktach p. t.

„GROBY KIJOWSKIE“

(KRWAWY TEROR)

oraz obraz z życia sport w 2 akt. 1000 mt p. t.

MILION DOLARÓW NAGRODY.

20.000 mk. nagrody

kto mi zwróci zegarek tulski kryty z monogramem S. S.,
który zgubiłem przy ulicy Żółkiewskiej na gościńcu
koło kamienicy Nr. 73 Łaskawy znalazca zechce się
zgłosić przy ul. Żółkiewskiej 73 u p. SCHEINA.

Stow. oszcz. i kredytu
otrzymało

UBRANIA,

PALTR

I KURTKI

dobrej jakości i sprzedaje je po
bardzo niskich cenach

W SWYM LOKALU

przy **UL. SZOPENA 6** parter,

w godz. od 12—1 i od 4—5 popoł.

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

BIURO OGŁOSZEŃ

RUDOLF MOSSE

WARSZAWA, WARSZAWSKA 124, TEL. 142—74.

ODDZIAŁY we WSZYSTKICH MIASTACH ŚWIATA

PRZYJMUJE OGŁOSZENIA

DO PISM KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

PO CENACH NOMINALNYCH, UDZIELAJĄC

NAJWYŻSZYCH RABATÓW.

„WYWIAD“

ZAŁOŻONE PRZEZ MAŁOPOLSKIE INSTYTUCJE
FINANSOWE SKA Z OGR. ODP.

oraz **ADMINISTRACJA „GAZETY BANKOWEJ“**

przenoszą swe biura 27. b. m. do nowego lokalu

PRZY UL. MICKIEWICZA L. 3.

BIURO
INFORMACYJNO-
WYDAWNICZE

JARZĘBINE

i TARNINE

KUPUJE

J. A. BACZEWSKI

ZGŁOSZENIA WE FABRYCE

ZNIESIENIE K. LWOWA.

PRZEDSIĘBIORSTWO

DLA BUDOWLI PRZEMYSŁOWYCH

i KOMUNIKACYJNYCH

MICHAŁ ULAM

ARCHITEKT i BUDOWNICZY

LWÓW, UL. ZYBLIKIEWICZA 27, TEL. 358.

KRAKÓW, UL. GOŁĘBIA 1, TEL. 2250.

FRYSZTAT NA ŚLĄSKU, TEL. 19.

WIEDEŃ I, ELISABETHSTR. 13, TEL. 6428.

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

Inż. JAN A. SCHUMANN

LWÓW, UL. PIŃSKA 23.

(Rok założenia 1808)

poleca ze składu

Pompy, Narzędzia i Maszyny dla
Rękodziela i Przemysłu, Naczynia

kuchenne, Okucia Budowlane, Żelazo, Blache, Stal.